

Bulletin van
Arctic Peoples Alert
nummer 22 - najaar 2006

arctica

Willem Barentsz *Film Festival* 2006

Heden, verleden en toekomst van inheemse Arctische volken

26 oktober t/m 1 november Filmhuis Den Haag

2de Willem Barentsz Film Festival 2006

Film is Overleven en Overleveren

Beste geïnteresseerde in, of bezoeker van het Willem Barentsz Festival,

Ook dit jaar organiseert Arctic Peoples Alert het Willem Barentsz Festival over *heden, verleden en toekomst van inheemse Arctische volken*. Dit jaar staan, de Inuit - ook wel Eskimo's genoemd - in Noord-Canada centraal.
Tijdens het festival toont Filmhuis Den Haag een bijna compleet retrospectief van *Igloolik Isuma Productions, Inc*. De bekendste van dit Inuit filmcollectief uit Nunavut zijn de Inukjager en regisseur Zacharias Kunuk en de in New York geboren producent Norman Cohn. Zij zijn beroemd geworden door hun prijswinnende film *Atanarjuat - The Fast Runner*. Kunuk en Cohn zijn gasten tijdens het festival en de Willem Barentsz Dag en nemen hun nieuwste film *The Journals of Knud Rasmussen*, die in september 2006, tijdens het Toronto Filmfestival in première ging, mee naar Den Haag.

Isuma

Igloolik Isuma Productions, Inc. is een filmbedrijf van en door Inuit uit het plaatsje Igloolik in Nunavut. Hun films geven een goed beeld van de snelle verandering van de leefomstandigheden van de Inuit ten gevolge van ondermeer de verandering van de sociaal-economische situatie en de door de geïndustrialiseerde wereld veroorzaakte versnelde klimaatverandering.
De Igloolik-Inuit (of Iglulingmiut) leggen met de films hun orale verhalen en geschiedenis voor hun kindskinderen vast. Isuma werkt voor en vanuit het perspectief van de Inuit in Nunavut en westerlingen mogen meekijken. In de films wordt Inuktitut, hun oorspronkelijke taal, gesproken. Isuma toont hiermee de vitaliteit van het Inuktitut aan. De films zijn zo authentiek mogelijk en worden gemaakt met bewoners uit het dorp als acteurs. De filmers spelen dan ook een belangrijke rol in de kleine gemeenschap van Igloolik. Recentelijk werd het eerste zelfdodingvrije jaar in Igloolik gevierd, en dit werd in de lokale pers toegeschreven aan de inspanningen van Isuma, die de jeugd via workshops in aanraking bracht met videocamera's. Film is Overleven en Overleveren, volgens Isuma.

Govert de Groot,
Coördinator, Arctic Peoples Alert

PROGRAMMA 2de WILLEM

26.10.06 do - 19.00u. Nederlandse première The Journals o
28.10.06 za 17.30u. Isuma 1a: The Journals of Knud Rasmu
Bowhead! 31.10.06 di 19.30u. Isuma 12: Angakkuiit - Sham

Donderdag 26 oktober 2006: Opening

Willem Barentsz *film* Festival 2006 en Nederlandse première *The Journals of Knud Rasmussen*.
Opening retrospectief van *Igloolik Isuma Productions, Inc* met de bekende de Inuk-jager en filmmaker Zacharias Kunuk (regisseur), die te samen met Norman Cohn (co-regisseur en producer) aanwezig is.
Zaal open 18.30 u. Toegang op uitnodiging.

Zacharias Kunuk

Isuma 1: The Journals of Knud Rasmussen

2006 - 112 min. speelfilm.

Regisseur, co-writer: Zacharias Kunuk en Norman Cohn. **Producent:** Zacharias Kunuk, Norman Cohn, Elise Lund Larsen en Vibeke Vogel. **Nunavut cast:** Pakak Innukshuk, Leah Angutirnarik, Neeve Uttak, Samuelie Ammaq, Eugene Ipkarnak, Abraham Ulayuruluk, Natar Ungalaaq (speelt ook in Atanarjuat) en Peter-Henry Arnatsiaq (speelt ook in Atanarjuat). **Groenlandse cast:** Sofie Danielson, Piuaitsoq Petersen, Qillaq Danielsen, Juaanna Platou.
Deense cast: Jens Jorn Spottag (Knud Rasmussen), Jakob Cedergren (Therkel Mathiassen), Kim Bodnia (Peter Freuchen).

Deze nieuwste film van *Igloolik Isuma Productions, Inc* toont - vanuit het perspectief van de Inuit - de unieke ontmoeting in 1921 tussen poolreiziger Knud Rasmussen, zijn expeditieleden en een aantal Inuit en hun angakoq (sjamaan). Rasmussen krijgt toestemming om aan de angakoq vragen te stellen, die daarop uitvoerig antwoord geeft. Verder reizend, ontmoet Rasmussen een angakoq die zich tot het Christendom heeft bekeerd. De film is niet zozeer een reis-

verslag als wel de eerste
Een verhaal met een du
Inuktitut, de taal van de

Knud Rasmussen (1879
was de leider van de 5e
hij als eerste met honde
Canadese kustlijn naar
om in Groenland te
gebruiken en sprak Gro
Inuktitut. Op zijn reizen
niet alleen de zichtbare
die van ziel en geest.

Isuma 2: Qaggiq - Ga

1989 - 58 min. drama.

Regie: Zacharias Kunuk
Producent: Zacharias K
Een kijkje in het dagelijk
rond 1930. Het is laat
een qaggiq, een grote
het voorjaar te vieren
Een jongeman zoekt een
zegt nee, de moeder ze

Isuma 3: Nunaqpa - G

1991 - 58 min. drama.

Regie: Zacharias Kunuk
Producent: Zacharias K
Zomer rond 1930, de ti

ILLEM BARENTSZ FESTIVAL 2006 - Film is Overleven en Overl

he Journals of Knud Rasmussen. **27.10.06 vr - 19.30u.** Isuma 2: Qaggiq - Gathering Place, Isuma 3: Nunaqpa - Going Inlan
Knud Rasmussen. **29.10.06 zo 17.00u.** Isuma 6: Saputi - Fish Traps, Isuma 7: Nipi - Voice. **29.10.06 zo 19.30u.** Isuma 8: Nan
kuiit - Shaman Stories, Isuma 13: Inuit Piqutingit - What Belongs to Inuit. **01.11.06 wo 18.30u.** Isuma 14: Atanarjuat - The F

g als wel de eerste eigen vertelling van hun geschiedenis. verhaal met een duidelijke boodschap. De film is in het itut, de taal van de Inuit en is Engels ondertiteld.

d Rasmussen (1879-1933), half Groenlander half Deen, de leider van de 5e Thule expeditie. In 1921-1924 reisde eerste met hondensleden van Groenland via de Noord-dese kustlijn naar Barrow, Alaska. Hij had het voordeel n Groenland te zijn opgegroeid, kende de Inuit-iken en sprak Groenlands, wat een dialect is van het tut. Op zijn reizen in de Arctis onderzocht Rasmussen lleen de zichtbare wereld van sneeuw en ijs maar ook n ziel en geest. www.sila.nu

The Journals of Knud Rasmussen

a 2: Qaggiq - Gathering Place

58 min. drama.

: Zacharias Kunuk.

ucent: Zacharias Kunuk en Norman Cohn.

ijkje in het dagelijkse leven van een Inuit gemeenschap 1930. Het is laat in de winter en vier families bouwen aggiq, een grote gemeenschapiglo om de komst van orjaar te vieren met spelen, zingen, en drumdansen. ngeman zoekt een vrouw, maar de vader van het meisje ee, de moeder zegt ja.

3: Nunaqpa - Going Inland

58 min. drama.

: Zacharias Kunuk.

ucent: Zacharias Kunuk en Norman Cohn.

rond 1930, de tijd van nunaqpa, van het trekken naar het binnenland, de zoektocht naar en jacht op zomervette kariboes, zodat er genoeg vlees voor de strenge winter is. Twee Inuit gaan op kariboejacht, terwijl het oude echtpaar aan de kust blijft wachten op hun terugkomst.

Isuma 4: Kunuk Family Reunion

2004 - 48 min. documentaire.

Regisseur: Zacharias Kunuk.

Producent: Zacharias Kunuk en Norman Cohn.

De familieleden van Zacharias Kunuk, elk met hun eigen talenten en vaardigheden, komen samen in Zacharias' vaders geboorteplaats Sioraajuk, een traditioneel Inuitkamp op Baffin Eiland. In de zomer is het 24 uur licht. Twee weken lang viert de familie het jachtsucces, vist en trekt rond.

Isuma 5: Qallunajatut - Urban Inuk

2005 - 46 min. documentaire.

Regisseur: Jobie Weetaluktuk.

Producent: Katarina Soukup.

Gedurende een hete, klamme zomer wordt het leven van dakloze Inuit in Montreal gevolgd. Eerst ontmoeten we Jayson Kunnuk en zijn vriend Charlie Adams, die op straat leven. In de stadsjungle komen zij Pitsulala Lyta, een Inuk welzijnswerkster van het 'Native Friendship Centre', tegen. Zij kwam op haar zeventiende vanuit Iqaluit naar Montreal, leefde vele jaren op straat en zet zich nu in voor dakloze Inuit. De film verkent de verstedelijkte psyche van Inuit en hun binding met de duizenden jaren oude jagers- en overlevings-cultuur.

Isuma 6: Saputi - Fish Traps

1993 - 30 min. drama.

Regie: Zacharias Kunuk.

Producent: Pauloosie Qulitalik, Zacharias Kunuk en Norman Norman Cohn.

Aan het eind van de zomer, in de buurt van Igloolik in de jaren dertig van de vorige eeuw bouwen drie families een saputi om vis te vangen. De dagen worden korter en de jongelui dag-dromen tijdens het wachten op de komst van de vis. Maar de natuur is niet altijd voorspelbaar.

Isuma 7: Nipi - Voice

1999 - 52 min. documentaire.

Regie: Zacharias Kunuk.

De snelle veranderingen van traditioneel naar modern leven in Nunavut heeft macht, rijkdom en informatie in de handen van een klein aantal mensen gelegd. Verstrekkende beslissin-gen worden genomen door een politieke elite die minimale input krijgt van niet voldoende geïnformeerde burgers, die verspreid over enorme afstanden wonen.

Isuma 8: Nanugiurutiga - My First Polar Bear

2000 - 28 min. documentaire.

Regie: Zacharias Kunuk.

Vergezeld door zijn vader en grootvader vangt de twaalf jaar oude Joshua Kunuk zijn eerste ijsbeer.

The Journals of Knud Rasmussen

Isuma 9: Ajainaa! - Almost!

2001 - 52 min. documentaire.

Eerste van een driedelige tv-serie Unikaatuatiit (verhalen-vertellers) waarin 'elders' (ouderen) uit Igloolik discussiëren over het hedendaagse en vroegere Inuitleven. Onderwerpen zijn o.a. de westerse onderwijsmethode, overlevingstech-nieken zoals het redden van een drenkeling en het verschil tussen nomadisch en dorpsleven. Geschreven, geproduceerd en uitgevoerd door de *Uqallangniq Elders Group*.

Meer informatie en filmbeschrijvinge

verleveren - 26.10.06 - 01.11.06 Filmhuis Den Haag

Inland. **28.10.06 za - 13.00-16.30u.** Willem Barentsz Dag 2006: Isuma 4: Kunuk Family Reunion, Isuma 5: Qallunajatut - U
: Nanugiurutiga - My First Polar Bear, Isuma 9: Ajainaa! - Almost! **30.10.06 ma 19.30u.** Isuma 10: Artcirq - 'Circus', Isuma 1
The Fast Runner. De films zijn in het Inuktitut, de taal van de Inuit en zijn Engels ondertiteld. Gemakshalve hebben de films een Is

n leven
handen
eslissin-
inimale
ers, die

aalf jaar

The Journals of Knud Rasmussen

rhalen-
ussiëren
werpen
gstech-
verschil
duceerd

Isuma 10: Artcirq - 'Circus'

2001 - 52 min. documentaire.

In 1998, nadat twee van zijn vrienden zelfmoord hebben gepleegd, zet de Canadees Guillaume Saladin in Igloolik het circusproject *Artcirq* voor jongeren op. Zoals in de gehele Arctis raken veel jongeren in Nunavut ontworteld en een hoog aantal zelfdodingen vindt plaats. In dit project wordt een verband gelegd tussen enerzijds circusvaardigheden en rockmuziek, en anderzijds keelzang, dans en verhalen uit hun traditie. Jongeren vinden een doel als zij voor de gemeenschap een voorstelling op de planken zetten.

Isuma 11: Arvik! - Bowhead!

1998 - 52 min. documentaire.

Regie: Zacharias Kunuk, Paul Apak Angilirq.

In 1994 kondigde de 95-jarige Inuit-elder, Noah Piugatuk aan dat hij voor zijn dood graag nog één keer Bultrugvlees wilde proeven. Nabij Igloolik vangt Piugatuk's schoonzoon een walvis. Enkele maanden later worden de Inuit-jagers voor illegale walvisjacht aangeklaagd en moeten voorkomen. In juni 1996 laat de regering alle aanklachten vallen en in augustus 1996 verzamelen Inuit-jagers uit de gehele Arctis zich in Repulse Bay om, na 40 jaar, de eerste legale Bultrug te vangen.

Isuma 12: Angakkuiit - Shaman Stories

2003 - 48 min. documentaire.

Regisseur: Zacharias Kunuk.

Producer: Zacharias Kunuk en Norman Cohn.

De mondeling overgeleverde geschiedenis en ervaringen met de laatste, praktiserende sjamanen uit Igloolik en omgeving. Geïnterviewd worden mensen van jong tot oud, van scholier tot politicus. Allen zijn het er over eens dat het sjamanisme nog altijd levend is.

Isuma 13: Inuit Piqutingit - What Belongs to Inuit

2006 - 49 min. documentaire.

Een groep Inuit-elders uit Nunavut maakt een rondreis langs de grootste musea in Noord-Amerika om de collectie kleren, jachtvoorwerpen en speelgoed gemaakt door hun Inuit-voorouders te bekijken.

Atanarjuat - The Fast runner

Isuma 14: Atanarjuat - The Fast Runner

2001 - 167 min. speelfilm.

Regie: Zacharias Kunuk.

Producer: Paul Apak Angilirq, Norman Cohn en Zacharias Kunuk.

Deze prijswinnende film maakte de Inukjager en filmmaker Zacharias Kunuk wereldberoemd. De film was internationaal als eerste te zien op het Rotterdamse Filmfestival en kort daarna in het Filmhuis Den Haag. Het is de eerste speelfilm gemaakt door Inuit uit Nunavut over een van de vele legendes van de Inuit in Igloolik. Het vertelt het verhaal dat vandaag de dag nog steeds aan Inuit-kinderen wordt verteld om duidelijk te maken dat gemeenschapsbelang boven individueel belang gaat.

Imaka! - Inuktitut voor 'ijs en v
dienende', ofwel
data, gasten, prijzen en filmtite
voorbehoud.

Reserveren kan vanaf één wee
voren, via **T 070 - 365 60 30** e
www.belbios.nl

Filmhuis Den Haag, Spui 191
2511 BN Den Haag
kassa: T 070 - 365 60 30
www.filmhuisdenhaag.nl

F
H
/
H

jvingen: **www.willembarentszfestival.nl**

.11.06 Filmhuis Den Haag

tsz Dag 2006: Isuma 4: Kunuk Family Reunion, Isuma 5: Qallunajatut - Urban Inuk.
ainaa! - Almost! 30.10.06 ma 19.30u. Isuma 10: Artcirq - 'Circus', Isuma 11: Arvik! -
het Inuktitut, de taal van de Inuit en zijn Engels ondertiteld. Gemakshalve hebben de films een Isuma nummer.

Isuma 13: Inuit Piqutingit - What Belongs to Inuit

2006 - 49 min. documentaire.

Een groep Inuit-elders uit Nunavut maakt een rondreis langs de grootste musea in Noord-Amerika om de collectie kleren, jachtvoorwerpen en speelgoed gemaakt door hun Inuit-voorouders te bekijken.

Atanarjuat - The Fast runner

Isuma 14: Atanarjuat - The Fast Runner

2001 - 167 min. speelfilm.

Regie: Zacharias Kunuk.

Producer: Paul Apak Angilirq, Norman Cohn en Zacharias Kunuk.

Deze prijswinnende film maakte de Inukjager en filmmaker Zacharias Kunuk wereldberoemd. De film was internationaal als eerste te zien op het Rotterdamse Filmfestival en kort daarna in het Filmhuis Den Haag. Het is de eerste speelfilm gemaakt door Inuit uit Nunavut over een van de vele legendes van de Inuit in Igloolik. Het vertelt het verhaal dat vandaag de dag nog steeds aan Inuit-kinderen wordt verteld om duidelijk te maken dat gemeenschapsbelang boven individueel belang gaat.

The Journals of Knud Rasmussen

Imaka! - Inuktitut voor 'ijs en weder dienende', ofwel
data, gasten, prijzen en filmtitels onder voorbehoud.

Reserveren kan vanaf één week van te voren, via T 070 - 365 60 30 en/of www.belbios.nl

Filmhuis Den Haag, Spui 191,
2511 BN Den Haag
kassa: T 070 - 365 60 30
www.filmhuisdenhaag.nl

FILM HUIS / DEN HAAG

Willem Barentsz Dag 2006

SYMPOSIUM
28.10.06 za - 13.00-16.30u.
WILLEM BARENTSZ DAG 2006
Film is Overleven en Overleveren
Zaal open 12.30 uur. Toegang: € 9,50.

Kunuk Family Reunion

Als onderdeel van het festival organiseert Arctic Peoples Alert jaarlijks een Willem Barentsz Dag, een symposiumdag met o.a. films over *heden, verleden en toekomst van inheemse Arctische volken*. Dit jaar met als onderwerp **Film is Overleven en Overleveren**. Arctische gasten zijn o.a. Inuk-jager en regisseur Zacharias Kunuk en New Yorker en producer Norman Cohn van *Igloolik Isuma Productions, Inc*. Hun werk geeft een goed beeld van de snelle verandering van de leefomstandigheden van de Inuit in Canada, door onder meer de veranderde sociaal-economische situatie en de versnelde klimaatverandering. In gesprek met Dr. Wim Rasing vertellen Kunuk en Cohn over de door hun gemaakte films, de betekenis van Isuma voor de Inuit in Igloolik en Nunavut. Dr. Rasing is antropoloog, heeft regelmatig Igloolik bezocht en heeft onderzoek bij de Inuit in Noord-Canada gedaan. Op de Willem Barentsz Dag worden de films *Kunuk Family Reunion* en *Qallunajatut (Urban Inuk)* vertoond en aansluitend *The Journals of Knud Rasmussen*.

Meer informatie: www.willembarentszfestival.nl

Steun de inheemse Arctische Volken! Word donateur van Arctic Peoples Alert

Stuur deze bon in een gefrankeerde envelop naar:
Arctic Peoples Alert | Zusterstraat 58-B | 2512 TN | Den Haag

- O Ik ontvang graag meer informatie.
- O Ik word donateur van stichting Arctic Peoples Alert voor minimaal € 12,50 per jaar. Ik ontvang Arctica drie keer per jaar en een acceptgirokaart.
- O anders: ....

Naam: m/v
Adres:
Postcode:
Woonplaats:
Tel./fax:
E-mail:
Datum:
Handtekening:

INUIT REGIONS AND COMMUNITIES

INUVIALUIT

NUNAVUT

QIKIQTAALUK (BAFFIN)

KITIKMEOT (CENTRAL ARCTIC)

KIVALLIQ (KEEWATIN)

NUNATSIAVUT

NUNAVIK

CANADA

Alaska USA

Yukon

Northwest Territories

Arctic Ocean

Baffin Bay

Hudson Bay

Labrador Sea

Quebec

Newfoundland & Labrador

Gulf of St. Lawrence

De Inuit wonen in: Groenland, Canada, Alaska en Noordoost-Siberië.
In Noord-Canada onderverdeeld in: Central Inuit, Copper Inuit, Netsilik Inuit, Igloolik (Iglulik) Inuit, Caribou Inuit, Baffinland Inuit, Quebec Inuit.
Nunavut - Oosterlijk deel 'oude' Northwest Territories (NWT), Nunatsiavut - Noordwest-Labrador, Nunavik - Noord-Quebec, Inuvialuit - Noordwest NWT.

Colofon

***Arctica* is het bulletin van stichting Arctic Peoples Alert, de Nederlandse mensenrechtenorganisatie die opkomt voor de belangen van inheemse Arctische volken in de acht landen rond de Noordpool** nummer 22 - najaar 2006 / © Arctic Peoples Alert

Adres: Arctic Peoples Alert, Zusterstraat 58 B, 2512 TN Den Haag **T**: 070 402 09 43 **E**: arctica@planet.nl **W**: www.arctica.nl

Grafische vormgeving: Sandra de la Combé **Druk**: Albani, Den Haag [op minder milieubelastend papier] **Oplage**: 3000

Foto cover: Awa, de shamaan (Pakuk Innukshuk) uit *The Journals of Knud Rasmussen* / Oana Spinu **Foto's** Igloolik Isuma Productions, Inc.

IJSBEREN EN RENDIEREN SLAAN ALARM!

vertellen Inuit (Eskimo's), Sami (Lappen) en Nenets (Samojeden).

Vouw- en knipplaat naar Kásâluk Q' (1999):

You have the freedom to dream

Hedendaagse Inuit Kunst in galerie *Het Cleyne Huys* in Den Haag

Het is vreemd om te spreken van hedendaagse Inuitkunst wetende dat Inuitkunst zich pas in de laatste 50 jaar ontwikkeld heeft tot een in het Westen gewaardeerde en volwaardige kunstvorm. Kunst geïnspireerd door het leven in de Arctische gebieden, gebaseerd op overleven in een mensonvriendelijke omgeving. En juist deze ontwikkeling rechtvaardigt ons om te spreken over hedendaagse Inuitkunst.
Als we al Inuitkunst kennen is deze kennis gevormd door koffie-tafelboeken en museale overzichtstentoonstellingen. Beide hebben ons de prachtigste grafiek en klassieke sculpturen, veelal kunstwerken gevormd in de jaren 60 van de vorige eeuw, laten zien en daarmee ongewild ook ons referentiekader omtrent Inuitkunst bepaald.

Kenojuak Ashevak (1927-)
Primitieve volkskunst, gemaakt met beperkte middelen maar wel ongecultiveerd en ongekunsteld, direct uit het hart. Soms sober en eenvoudig, soms kleurrijk en frivool.
De huidige werken van Kenojuak Ashevak zijn nog steeds kleurrijk en frivool, en net zo herkenbaar als haar vroeger werk. Maar ze zijn wel door de jaren heen gedetailleerder en verfijnder geworden. Enerzijds door de enorme groei die Kenojuak zelf heeft doorgemaakt, anderzijds ook door ondermeer de gegroeide vaardigheden van de 'printers', het hanteren van andere druktechnieken en betere inkten.

Naast persoonlijke en technische ontwikkelingen zien we ook een verschuiving in de beleving bij veel kunstenaars zelf. Het fijne vakhandwerk, de natuur getrouwe weergave, de traditionele thematiek worden, nu 50 jaar later, vermengd met de persoonlijke beleving en invulling van de kunstenaar. Het voorlopig eindresultaat hiervan is een ontluikend surrealisme: spontaniteit vermengd met een traditionele spirituele wereld, herkenbaar in huidige Cape Dorset prenten.

Mattiusi Iyaituk (1950-)
Een van de beeldhouwers die een geheel eigentijdse stijl ontwikkeld heeft is Mattiusi Iyaituk. Niet afhankelijk van de markt, Mattiusi had een baan bij de politie, kon hij meer risico's nemen, een eigen stijl ontwikkelen en daardoor een eigen klantenkring opbouwen.
Eigenzinnige en onbegrijpelijke titels vergezellen zijn moderne, strak vormgegeven sculpturen, die niet altijd te doorgronden zijn. *'For this reason, you have the freedom to dream.'* Desondanks blijft ook Mattiusi zijn afkomst trouw. Ook hij gebruikt thema's die teruggrijpen op een zeer oude cultuur. Hij combineert moderne technische hulpmiddelen, zoals elektrisch gereedschap, met oude 'inleg' technieken, zoals zijn voorouders die ook al gebruikten.

Karel Stevens - *Canuit*

De expositie '*You have the freedom to dream*' toont een dertigtal grafische werken van Inuit-kunstenaars uit Cape Dorset (Nunavut) van de laatste vijf jaar. Er zijn diversen werken te zien van Kenojuak Ashevak en zes grotere sculpturen van de hand van Mattiusi Iyaituk uit Ivujivik.
De tentoonstelling in Den Haag wordt georganiseerd in samenwerking met *Canuit* - Canadian Eskimo Art uit Eindhoven en met steun van de Canadese Ambassade.

Expositie: Hedendaagse Inuitkunst
You have the freedom to dream
22.10.06 t/m 12.11.06 wo - zo 12.00u. - 17.30u.
Galerie *Het Cleyne Huys*, Noordeinde 154 - 2514 GR Den Haag
T. 070 364 35 56 www.hetcleynehuys.com www.canuit.com

HCH
HET CLEYNE HUYS

IJSBEREN EN RENDIEREN SLAAN ALARM!

vertellen Inuit (Eskimo's), Sami (Lappen) en Nenets (Samojeden).

Vouw- en knipplaat naar Kásâluk Q' (1999):

ACHTERGRONDINFORMATIE

Nunavut
Oppervlakte: 1.994.000 km²
(Canada 9.970.610 km² - Nederland 37.330 km²);
Aantal inwoners: 26.665 waarvan 22.625 Inuit (2001)
(Canada: 28 miljoen inwoners, waarvan 55.700 Inuit);
Inwoners per km²: Nunavut: 0,01 (Canada: 2,90; Nederland: 471,6);
Inuit Tapiriit Kanatami is de nationale Inuit-organisatie die 40.000 Inuit vertegenwoordigt. Inuit Circumpolar Conference is de internationale organisatie die alle Inuit vertegenwoordigt.

Igloolik (Iglulik)
Aantal inwoners:
1922: 500, 99% Inuit
(ten tijde van het bezoek van Knud Rasmussen)
2002: 1.300, 93% Inuit.

Woordenlijst
Nunavut = Ons Land
Iglo = huis, sneeuwhut
Inuit = mensen mv
Inuk = mens ev
Inuktitut = taal van de Inuit
Imaka = misschien, wellicht
Isuma = het denken

DVD-installatie Nunavut in Antwerpen

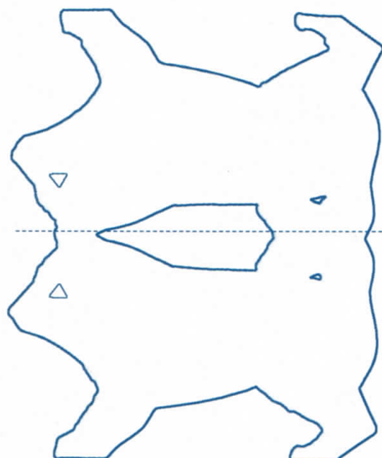
In **MuHKA**, het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen staat als onderdeel van Collectiepresentatie XVI: Attributen en Substantie ook het werk Nunavut van Zacharias Kunik opgesteld. De collectiepresentatie reflecteert verder op de brede thematiek van de herfsttentoonstelling ACADEMY. Learning from Art. De collectie wordt gescreend op haar 'pedagogische' potentieel - soms letterlijk, soms figuurlijk, nu eens doodernstig, dan weer ironisch.

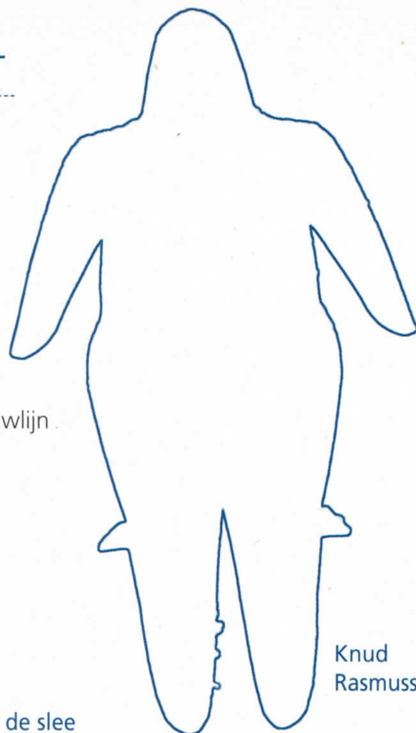
Te zien **t/m 12 november 2006**, di - zo 10.00u. - 17.00u.
MuHKA, Leuvenstraat 32, B 2000 Antwerpen, België,
T. +32 (0)3 260 99 99 www.muhka.be

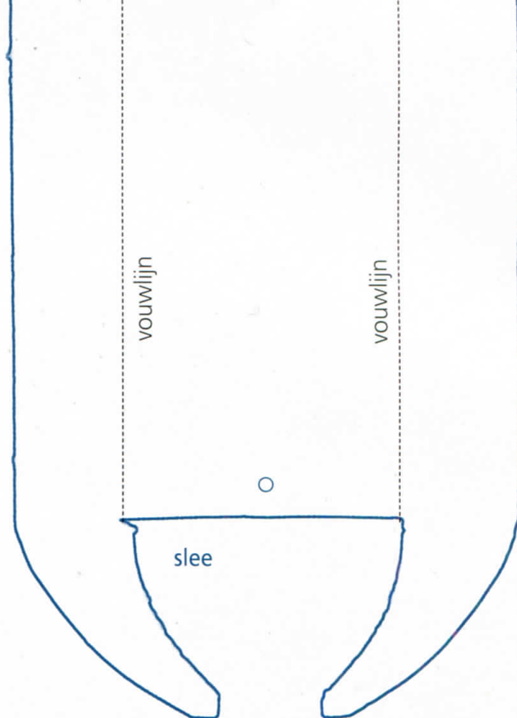
KNIP- EN VOUWPLAAT

5 x hond

Verbind de honden met een touwtje aan de slee

De Inuit wonen al lang niet meer in iglo's

Eerst kwamen de ontdekkingsreizigers en de walvisvaarders die producten introduceerden zoals thee, suiker, alcohol en geweren. Ook namen deze westerse ziektes mee. Daarna kwamen de missionarissen en zendelingen, die als eerste prioriteit de verkondiging van het evangelie hadden en daarnaast onderwijs en gezondheidszorg brachten. Zij werden op de voet gevolgd door de Royal Canadian Mountain Police die orde en gezag handhaaft en uiteindelijk de Canadese overheid die probeerde de 'moderniteit' te introduceren. Dit leidde ertoe dat deze nomadische jagers, deels gedwongen en deels uit noodzaak, uiteindelijk rond de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw bijna allen in huizen woonden, in dorpen die de overheid voor hen had gebouwd. Voorheen werd hun leven bepaald door de jacht, de seizoenen en de daaruit voortvloeiende verplaatsingen van hun kamp. Opeens woonden zij met mensen van buiten hun familiekring, vaak ver van hun jachtgebieden in een geldeconomie, zonder werk. In minder dan dertig jaar tijd werden zij geconfronteerd met veranderingen waar het Westen meerdere eeuwen over had gedaan.

Alcohol en zelfdoding

In Igloolik lopen echo's van het oude nomadenleven en modern comfort dwars door elkaar heen. Net als in vele andere Arctische dorpen is de geforceerde overgang niet zonder gevolgen gebleven. Zo had Igloolik in 2000 met 41% het hoogste werkloosheidscijfer van Nunavut. Op het prikbord van de supermarkt hangt een groot papier met 'Be alive' erop, gevolgd door een telefoonnummer dat potentiële zelfdoders van hun voornemen moet afbrengen. 'Toen ik pas in Igloolik kwam hield ik me vooral bezig met de vraag hoe we deze getraumatiseerde mensen weer dichter bij elkaar konden brengen', zegt Norman Cohn. 'Maar je moet niet vergeten dat Igloolik eigenlijk een kunstmatige gemeenschap is, verzonnen door de Canadezen. De verschillende nomadenfamilies leefden vroeger ook los van elkaar. En elke maatschappij heeft de overgang van de 19e naar de 20e eeuw moeten maken, dus dat mag geen excuus zijn voor de huidige werkloosheid, alcoholproblemen en zelfdoding. Die zijn het gevolg van een nationaal trauma, veroorzaakt door het uiteenvallen van de gezinnen en het seksueel misbruik door priesters, dominees en leraren die de Inuit vanaf de jaren vijftig hebben gehersenspoeld. Hele generaties drijven daardoor rond zonder peddel.'

Isuma

De Isuma filmmakers gaat de huidige knelpunten in de Inuit-samenleving niet uit de weg: in een aantal documentaires discussiëren de dorpsbewoners over de jachtquota op bultruggen (walvissen) en spreken ze zich uit over de onafhankelijkheid van hun Nunavut territorium, dat sinds 1999 zelfbestuur kent. Isuma wil de Inuit weer zelfrespect bijbrengen en fungeert zodoende als een sociaal activistische filmersgroep. Sylvia Ivalu, in Atanarjuat de vrouw van Atuat: 'De ouderen in het dorp weten nog hoe het was om op de toendra te leven, de jongeren leiden nu een compleet ander leven en hebben weinig historisch besef. Precies daarom maken we films: om te voorkomen dat al die kennis en tradities verloren gaan. Natuurlijk kunnen we niet meer terugkeren naar dat oude leven, maar we moeten er ook niet onachtzaam mee omspringen, zoals de laatste decennia is gebeurd.'

Gebruik gemaakt van '*Filmproductie in Igloolik*' van Mariska Graveland in Arctica 14 en '*Arctic Bay in Nunavut*' van Eline Diercks in Arctica 23.

Web-sites:

www.arctica.nl
www.itc.ca
www.gov.nu.ca/nunavut
www.isuma.ca
www.arcticpeoples.org
www.circumpolar.com
www.nanutsiaq.com
www.atanarjuat.com

Poolkoorts: Arctische Agenda

- 04.11.06 za. 10.00u - 17.00u; *Oekieviek*, de jaarlijkse Arctische markt in Vitalis Conferentie Centrum, Imkerstraat 6, 5623 DC Eindhoven. T 040 241 58 06 www.oekieviek.nl

- 09.12.06 za. 10.00u - 17.00u; de jaarlijkse Zweedse Kerstmarkt met een bezoekt van Sankta Lucia met haar gevolg. Ook dit jaar gaat de opbrengst van de tombola naar Arctic Peoples Alert. Entree € 2,-. Kinderen t/m 12 jaar onder begeleiding gratis. 10.00 tot 17.00 uur, dorpshuis Ous Hoes, Bonnerveen 7, 9511 PM Gieterveen. T 0599 615 561 of 0599 648 914 www.zweedsekerstmarkt.tk

- 24.02.07 za. 10.00u - 16.00u. Arctische Markt, The Globe - Bever Zwerfsport, met verschillende stands van o.a. antiquariaat Moby Dick, Arctic Peoples Alert en Canuit. Verder houdt Beluga Adventures lezingen over haar reisprogramma. Bever Zwerfsport, Waldorpstraat 15, 2521 CA Den Haag. T 070 388 37 00 www.theglobe-denhaag.nl

Arctic Peoples Alert

De in Den Haag gevestigde stichting Arctic Peoples Alert is de Nederlandse, niet-gouvernementele mensenrechten-organisatie die aandacht vraagt voor de situatie van de inheemse Arctische volken in de acht staten rond de Noordpool, zoals de Inuit (Eskimo's), de Samen (Lappen) en de Nenets (Samojeden). Dit doen wij onder andere door de politiek te informeren en het jaarlijks organiseren van het *Willem Barentsz Festival*.

Willem Barentsz Festival 2007-2008

In maart 2007 begint het vierde Internationaal Polair Jaar (IPY). Met het jaarlijks organiseren van het *Willem Barentsz Festival* wil Arctic Peoples Alert de situatie van de inheemse Arctische volken extra onder het voetlicht brengen. In 2005 startte de eerste editie van het festival op Barentsz geboorte-eiland Terschelling en stonden de Sami en Nenets uit de Barentsz-regio centraal. In oktober 2007 richten we onze aandacht op de Oost-Groenlanders, met als aanleiding dat in het 2de Internationaal Polair Jaar (1932-1933) o.m. Nederlanders in Oost-Groenland onderzoek deden, zoals Dr. Jacob van Zuijlen en de latere Nobelprijswinnaar prof. Dr. Nico Tinbergen. In oktober 2008 willen wij terugblikken op wat het IPY 2007-2008 heeft opgeleverd voor de inheemse Arctische volken in de acht landen rond de Noordpool.

Willem Barentsz

De Nederlandse poolontdekkingsreiziger Willem Barentsz werd vermoedelijk in 1550 op Terschelling geboren. In 1597, op de terugweg van de overwintering in *'t Behouden Huys* op Nova Zembla overleed hij en werd daarmee wereldberoemd. Barentsz was een van de eerste Nederlanders die de Samen (Lappen) en Nenets (Samojeden) rendierhouders ontmoette. Net als nu, was hij voor zijn zoektocht naar een andere, economisch voordeligere route naar China en Japan afhankelijk van donaties, subsidies en sponsors.

Het 2de Willem Barentsz Festival wordt georganiseerd door *Arctic Peoples Alert* in samenwerking met Filmhuis Den Haag, Canuit - Inuit Art Eindhoven en galerie Het Cleyne Huys en met ondersteuning van de Canadese ambassade en antiquariaat Moby Dick.